

परिपालनप्रकारं विद्वान् परिवर्त्तयते निवर्त्तयते च शिक्षकस्य
प्रेरणं परिवर्त्तनं शिक्षिताभ्यः प्रजाभ्यः स्वपुरुषनिवारणं नि-
वर्त्तनं तदुभयकुशलः स्वयं प्रजानां पालको भूत्वा सर्व्याः
प्रजा अत्ति अनुभवतीत्यर्थः । तस्य प्रजाः अस्मै करं दातुं
अभ्युपगच्छन्ति असंशयं भोगसम्पन्नो भवति ॥

इति श्रीसायनाचार्यविरचिते माधवोद्ये वेदार्थप्रकाशे
कृष्णयजुर्ब्राह्मणे द्वितीयकाण्डे द्वितीयप्रपाठके दशमोऽनुवाकः
॥ १० ॥

अथ एकादशोऽनुवाकः ।

दशमोऽनुवाके इन्द्रस्याधिपत्यं प्रपञ्चितम् । तमेवं होतृ-
मन्त्रसृष्टिप्रसक्तानुप्रसक्तं प्रपञ्चं परित्यज्य एकादशे प्रकृतानां
होतृमन्त्राणामेव पुरुषार्थाः केचित्प्रयोगा अभिधीयन्ते । तत्रा-
दौ दशहोतृमन्त्रस्य प्रयोगं विधत्ते । “प्रजापतिरकामयत
बहोर्भूयान्त्स्यामिति । स एतं दशहोतारमपश्यत् । तं प्रायुङ्क्त ।
तस्य प्रयुक्तिबहोर्भूयानभवत् । यः कामयेत बहोर्भूयान्त्स्या-
मिति । स दशहोतारं प्रयुञ्जीत । बहोरेव भूयान् भवति”
इति । लोके विद्यैश्वर्यादिसम्पन्नः पुरुषः बद्धरित्युच्यते । ततो-
ऽपि भूयस्त्वं कामयमानः प्रजापतिः चित्तिः सुगित्यादिम-
न्त्रेण जपहोमरूपं प्रयोगं कृत्वा तथा प्रयुक्त्या भूयानभवत् ॥

अथ पृथिवीहोतेति मन्त्रस्य प्रयोगं विधत्ते । “सोऽका-
मयत । वीरो म आजायेतेति । स दशहोतुश्चतुर्होतारं नि-